

for Gadeanlægets Skyld erhvervede Eiendom mulig vil gaa over til Staten som en Tomt, paa hvilen der hviler en Pantegjæld af 17,000 Rd.

Skjøndt Udvalgets Flertal kunde have ønsket, at Indstillingen til Thinget havde indeholdt en tydeligere Udtalelse af, at den praagjældende Finantsminister har savnet Hjemmel til en Afhændelse af denne Art, skal man dog erkjende, at den samme Lante middelbart er udtrykt ved en Misbilligelse af Fremgangsmaaden, og da man isøvrigt ikke negter, at Ministeren har havt fornøden Hjemmel til Afhændelsen, naar den var flet ved virkeligt Salg, saa skal man nu ikke foreslaa nogen Ændring i den af Staterevisionen enstemmig gjorte Indstilling, men anbefale Thinget at beslutte:

Den af Finantsministeriet ved Afhændelsen af Frederiks Kirkeplads og den derpaa værende Ruin brugte Fremgangsmaade misbilliges.

Mindretallet (Rimestad) kan med Hensyn til det reiste Retspørgsmaal i det Hele henvise til den udførlige Begrundelse, der er given af Mindretallet i det i forrige Samling angaaende denne Sag m. M. nedsatte Udvalg, og som findes i Tillæg B til Rigsdagstidende for 1875—76 Spalte 985—992. Jeg kan derfor her indskrænke mig til kortelig at recapitulere den og tilføje de Bemærkninger, hvortil Flertallets Dovenstaaende maatte give særlig Anledning.

At Ministeren ogsaa uden den i Finantsloven opførte Position, alene ifølge den Administrationen forfatningsmæssige tilkommende Myndighed, har havt Beføjelse til at afhænde den omhandlede Statseieendom, vil vel ikke lettelig mere Nogen falde paa at bestride. Foruden at en saadan Myndighed ligger i Forholdets Natur*) og finder en stærk indirekte Bekræftelse i Grundlovens § 47 derved, at kun Domæner, men ikke andre Statseieendomme nævnes som Gjenstande, hvis Afhændelse kræver en Lov — har den, som bekjendt, fundet en stadig Anerkjendelse gennem den siden Grundloven af 5te Juni 1849 udviklede Praxis**). Det er ogsaa tydeligt, at Finantsloven i den omtalte Position er gaaet ud fra den samme Opfattelse; thi den har ikke indladt sig paa at meddele Bemyndigelse til Salget, men har „anslaet“ en Sum, som antages at ville komme ind ved Salg af Frederiks Kirkeplads og nogle andre nærmere betegnede Eiendomme, og den tilføjer derefter: „og andre Eiendomme“, — en Tilføjning, der skarlig viser, at Finantsloven har forudsat, at Bemyndigelsen til Salg var tilstede. Opførelsen paa Finantsloven har derimod Betydningen af en Opfordring, en Tilskyndelse til at sælge, et Udtryk for Lovgivningsmagtens Dunst om at se den folgt.

Nu har man vel villet gjøre gjældende, at Ministerens Bemyndigelse alene kunde anvendes til at skaffe en Pengeindtægt for Statskassen, men at det laa udenfor hans Myndighed at søge noget andet Formaal realiseret gennem Salget. Dette tror jeg invidertid beror paa en fuldkommen Misfjendelse af denne Sags Stilling og historiske Udvikling. Thi gennem hele Sagens lange Historie har det stadig været fastholdt af Regjeringen, at man saavidt mulig burde undgaa at nedrive Ruinen og saa vidt mulig strebe efter at faae den bragt til sin Fuldførelse i det ene eller andet Formaalets Tjeneste, og gennem alle de Forslag, der ere fremkomne fra Regjeringen, gennem de Forhørlinger, der have været førte derom, og gennem de Beslutninger, Regjeringen har truffet med Hensyn til Forslag, der vare indkomne til den fra Private, har den Anskuelse stadig krængt sig frem i Forgrunden, at det vilde være den beklageligste Løsning, om man maatte bestemme sig til at nedrive denne Bygning og saaledes ikke blot tilintetgjøre de store Verdier, som Fortiden havde nedlagt deri, men ogsaa udsætte et Mindesmærke om en interessant Udvikling i vort Fædrelands Kunst. Hvilken Betydning der af de mest kompetente Dommere er tillagt Marmorkirken i kunstnerisk Henseende, fremgaar tilstrækkeligt af de to som Bilag 1 og 2 til den forrige Betænkning trykte Erklæringer fra Kunstakademiet***), under hvilke findes Navne af de betydeligste Kunstnere i vort Land. Og denne de forskellige Regjeringers Opfattelse er aldrig bleven underkjendt ved noget Votum af Rigsdagen eller blot nogen af dens Afdelinger, men har ofte været støttet af vægtige Stemmer paa Rigsdagen. Ministeren maatte derfor være fuldt berettiget til at gaa ud fra, at ethvert Salg af Marmorkirken maatte hvile paa Forudsætningen om Bygningens Bebligeholdelse, og at Afhændelsen til almindelig Bebyggelse kun kunde ske med Hensyn til den Del af Kirkepladsen, der ikke nødvendig maatte betragtes som Kirkens Grund og Omgivelse. I ethvert Fald kan der formentlig ikke være nogen Tvivl

*) Jfr. Generalprokurørens Betænkning, der findes i Reskriptsamlingen for 1852 Side 193.

**) Se herom de talrige Exempler, der anføres i Mindretallets Betænkning fra ifjor Spalte 987—988.

***) Rigsdagstidende 1875—76, Tillæg B, Spalte 991—96.